

Ε Τ Ο Σ 90
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 21
Γραφεία :
Μ. Μαυρογένους 8
Τηλέφ. 97.03.787.

Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
1983

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ — ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Το απόγευμα της 21.8.83 πραγματοποιήθηκε στο Κοινοτικό Κατάστημα συγκέντρωση των κατοίκων του χωριού, στην οποία συζητήθηκαν τα προβλήματα, που απασχολούν την Κοινότητα (ύδραγωγείο, έσωτερικοί δρόμοι, άμαξιτος δρόμος κλπ.), και προτάθηκαν λύσεις.

☆

Στις 18.8.74, ήρθε στο χωριό μας μηχανικός της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας, για να μελετήσει επί τόπου το θέμα του εμπλουτισμού του ύδραγωγείου με το νερό της πηγής του 'Αρκουδορέματος.

☆

Πίστωση 250.000 δρχ. εγκρίθηκε από το Νομαρχιακό Ταμείο Αιτωλίας για τον καθαρισμό της στροφής στα Πουρναράκια από τα χώματα της κατολισθήσεως και την κατασκευή έργων στηρίξεως του δέδφους.

☆

Με ενέργειες του κ. Αλ. Φλώρου, εγκρίθηκε πίστωση 300.000

δρχ. από το υπουργείο Έσωτερικών, για την ενίσχυση Κοινοτικών έργων. Οι τεχνίτες του χωριού μας υποσχέθηκαν, ότι μετά το πανηγύρι θα εργαστούν για την απορρόφηση των χρημάτων αυτών, αλλά και της ισόποσης περυσινής πιστώσεως του ίδιου υπουργείου.

Όπως πληροφορούμαστε, οι εργασίες αρχίζουν σύντομα.

☆

Άνοιξε το καλοκαίρι το νέο κέντρο του κ. Κων. Φούρλα στη δρύση του Κατσαούνη. Η καθαριότητα, το θαυμάσιο περιβάλλον, οι έκλεκτοι μεζέδες και η υποδειγματική εξυπηρέτηση των πελατών από τον ίδιο τον Κώστα και τα παιδιά του, τραβούσαν κάθε δράδυ πολύ κόσμο, που γλεντούσε μέχρις αργά τις νυχτερινές ώρες.

☆

Το υπουργείο των Έσωτερικών, με ενέργειες και πάλι του κ. Αλ. Φλώρου, ένεκρινε νέα πίστωση από 250.000 δρχ., για την αποπεράτωση της επιστρώσεως με τσιμέντο του δρόμου από την πλατεία μέχρι τη δρύση του Κατσαούνη.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΜΑΣ

Δέ θα ήταν καθόλου υπερβολή, αν λέγαμε, πως το φετινό πανηγύρι ήταν ένα από τα ωραιότερα πανηγύρια των τελευταίων χρόνων, αν όχι το ωραιότερο.

Κόσμος; Πλημμύρα! Γλέντι; Άνεπανάληπτο! Έξυπνότητα; Υποδειγματική!

Από νωρίς τον Αύγουστο, άρχισαν να καταφτάνουν οι ταξιδιώτες μας του Έσωτερικού και του Έξωτερικού, προσκυνητές της Παναγιάς και της Πατρογονικής Έστίας.

Η πλατεία κάθε απόβραδο ήταν γεμάτη από παραθεριστές, που όσο πλησίαζαν οι μέρες, τόσο και γινόμασταν περισσότεροι.

Τις παραμονές ολοκληρώθηκαν οι έρχομοι και οι προετοιμασίες. Στις 22 το πρωί, μια ομάδα παραθεριστών συμπλήρωσε την καθαριότητα της πλατείας, που είχε αρχίσει από την προηγούμενη ή Κοινοτική Άρχη. Στήθηκε η εξέδρα για την όρχηστρα και τα καταστήματα στολίστηκαν και σηματοστάστηκαν κατά το πως το καλούσε η περίπτωση.

Το απόγευμα όλα ήταν έτοιμα.

Η ευχάριστη τσίκνα, που αναδύονταν απ' τ' άρνια και τα κοκορέτσια, που ψήνονταν, ήταν διάχυτη στην ατμόσφαιρα.

Πέφτοντας ο ήλιος, ο κόσμος στολισμένος με το χαμόγελο της γιορτής και τη χαρά του πανηγυριού, βγήκε στην πλατεία.

Έπινε το καφεδάκι του και το αναψυκτικό του με κάποιο αίσθημα «προσμονής» κι «άνησυχίας». Κι όσο το πατάρι της όρχηστρας ήταν άδειανό, τόσο και κορυφώνονταν η «άνυπομονησία».

— Άκόμα να φανεί ή τραγουδίστρια;

— Άκόμα...

— Πολύ άργαστόλιση φαίνεται...

Τα σχόλια και τα καλαμπούρια του είδους έδιναν και έπαιρναν.

Κάποτε έφτασε και η όρχηστρα.

Οι καλλιτέχνες, λες και καταλάβαιναν την άργετορεία τους, λες και μάντευαν την «άνυπομονησία» μας, άφου χαιρέτισαν στα πεταχτά γνωστούς και φίλους, βάλθηκαν να τακτοποιήσουν τα συνεργά τους.

Ξεφόρτωσαν χωνιά, ξεδίπλωσαν καλώδια, στέργισαν ή χείρα και σε λίγο τά: Ένα... δύο... ζ... ζ... ζ..., άρχιζαν.

Από κείνη τη στιγμή και για τρεις μέρες —έτσι νομίζαμε— άρχιζε το «μαρτύριο» των αυτιών μας, μα ένα «μαρτύριο» καλοδεχούμενο, γλυκό και μερα κλίτικο τόσο, όσο και το κλαρίνο του δεξιόστηνη Άράχωβα.

— Ένα... Ένα, δύο... Φου... Φου...

Τα τσιτσιρίσματα σταμάτη-

σαν. Όλα ήταν «κουρτισμένα» στην έντελεια. Η όρχηστρα πήρε τη θέση της στο πατάρι και το καθιερωμένο «μαρσάκι», για ν' ανάψουν τα αίματα, άντήχησε.

Πού ήταν καταχωνιασμένος τόσο ένθουσιασμός!

Πρόσωπα άστραψαν, ποτήρια υψώθηκαν και οι εύχες πνίγηκαν στον ήχο του κλαρίνου.

Το πανηγύρι άρχιζε. «Χρόνια πολλά μας»!

Δέν πρόλαβε η όρχηστρα να τριτώσει το τραγούδι της και ο χορός έστήθηκε για να κρατήσει «Τρεις μέρες και τρεις νύχτες».

Το άλλο πρωί, της Παναγιάς, ή Έκκλησιά ήταν άσφυκτικά γεμάτη. Ντότιοι και Ταξιδιώτες, Νεχωρίτες και Ξενοχωρίτες έφερναν το τάμα τους στη Μεγαλόχαρη.

Η λειτουργία ήταν κατασκευτική και μεγαλόπρεπη. Τρεις ιερείς πήραν μέρος σ' αυτή: Ο παπα-Γιώργης Γιάνναρης απ' την Άμερική, ο παπα-Γιάννης Σαλτός κι ο παπα-Νίκος Μασγάλας.

Πατάδες και ψάλτες έδωσαν τον καλύτερο έαυτό τους για να γίνει όσο το δυνατό πανηγυρική η λειτουργία. Και το πέτυχαν. Ο λόγος του παπα-Γιώργη, έμπνευσμένος και συγκινητικός. Θυμήθηκε και μās θυμίσε πρόσωπα πολυαγαπημένα, που έφυγαν για πάντα από κοντά μας.

Ξενιτεμένος αυτός, μās μίλησε για τους άγαντες και τις άγωνίες των ξενιτεμένων.

Μάθαμε από πρώτο χέρι τους μόχθους των μεταναστών να διατηρήσουν άμόλευτες τις Έλληνικές και Χριστιανικές παραδόσεις και να τις μεταλαμπαδέψουν στα παιδιά τους, που γεννήθηκαν και ανατρέφονται σ' ένα τόπο και μία κοινωνία με ιδανικά διαφορετικά, αν όχι αντίθετα, από τα δικά μας. Κι όλα αυτά δεν παράλειψε να τα συνδυάσει με το νόημα της Μεγάλης Γιορτής.

Κι όταν τέλειωσε η λειτουργία, το προσάλλιο της Έκκλησίας γέμισε κόσμο και εύχες.

Ήτανε πιά μεσημέρι.

Στην πλατεία, τα τραπέζια περίμεναν στρωμένα.

Οι καλόκαρδοι καταστηματαρχες και τα πρόθυμα γκαρσόνια, έτοιμοι για έξυπνη ρέση.

Η όρχηστρα με κουρτισμένα τα όργανα, περίμενε κι αυτή να σκορπίσει το κέφι και τη χαρά.

Σε λίγο, τα τραπέζια γέμισαν. Οι έκλεκτοι μεζέδες άπλώθηκαν. Τα κεράσματα πηγαινοέρχονταν.

— Δέκα μπουκάλια (μπύρα) από τον...

— Στην παρέα του... 5 μπουκάλια, σε παρακαλώ...

Τσουγκίσματα και εύχες διασταυρώνονταν στον αέρα. Οι «παραγγελίες» στην όρχηστρα άρχισαν να καταφτάνουν.

— Ο κύριος... απ' την Ά-

μερική άφιερώνει στην οικογένειά του, τους φίλους και συγχωριανούς του το τραγουδάκι, που άκολουθεί:

Κι άκολουθούσε κάποιο πονεμένο τραγούδι της ξενιτειάς.

— Η κυρία... άφιερώνει στα παιδιά της που βρίσκονται στην ξενιτειά, το τραγουδάκι: «Η ξενιτειά κι ο χωρισμός...».

Δάκρυα έτρεχαν, χείλη έτρεμαν κι ένας κόμπος μās έπνιγε στο λαιμό από συγκίνηση.

Για έναν ξένον, αυτές οι «άφιερώσεις» μπορεί να μñ έχουν κανένα νόημα, ίσως μάλιστα να φαίνονται και άστείες.

Για μās όμως τους Νεχωρίτες και γι' αυτούς που λείπουν στην ξενιτειά και γι' αυτούς που τους καρτερούνε, είναι ζωντανά μηνύματα. Από το ένα μέρος, κάνουν αίσθητή τη νοερή παρουσία των ξενιτεμένων, και από το άλλο, υπογραμμίζουν με τρόπο ζωντανό, πως ο νους μās κάτι τέτοιες μέρες βρίσκει κοντά σ' αυτούς, που παρά τη θέλησή τους, λείπουν απ' τη Μεγάλη Νεχωρίτικη γιορτή.

Κι ο χορός δεν άργησε να στηθεί. Ξεκίνησε από κάποιες «άφιερώσεις», έγινε τρεις δίπλες και κράτησε ως τις άπογευματινές τις ώρες.

Η καλοκαιριάτικη ζέστη κι ο Αύγουστιάτικος ήλιος δεν έμπόδισε τους χορευτές να το φέρουνε γυροβολιά και για λογαριασμό των ξενιτεμένων, και για δικό τους φυσικά.

Το δράδυ άρχιζε «έπίσημα» το πανηγύρι. Μέχρις εδώ, ήταν, ως πούμε, ή εισαγωγή.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Νεχωριτών καλωσόρισε κι ευχήθηκε τους πανηγυριώτες και για λογαριασμό της Κοινότητας. Διάβασε τις τηλεγραφικές εύχες του Συλλόγου των ξενιτεμένων μας και παρουσίασε το

● Συνέχεια στην 3 Σελίδα

ΛΗΣΤΟΚΡΑΤΙΑ

Νεχωρίτες στα Μεταβατικά Άποσπάσματα

1. Δυο Νεχωρίτες, ο Χρίστος Σκεπαρνιας κι ο Δημήτριος Σπανός, έδρασαν, επί Όθωνα, στα μεταβατικά Άποσπάσματα.

Δημοσιεύω μιάν ενδιαφέρουσαν άναφορά (που τη βρήκα στα ΓΑΚ — Συλλογή Βλαχογιάννη, Φ. 130 και την κρατώ σε φωτοαντίγραφο):

«Άριθ. 13

Έν Χόμορι την 22 Φεβρ. 1845

Ο Όδηγος της Έθνοφυλακής του δήμου Προσχίου

Προς την Β. Ύπομιοραρχίαν Ναυπακτίας

Είς Ναύπακτον

Σας άναφέρω εύπειθώς εις τās 12 του ίδιου μηνός, πηγαινάμενος εις το χωριόν Χόμορι εις τās 7 ώρας της ήμέρας, έζητήσαμεν να μās παραχωρήση καταλύματα των στρατιωτών και έθνοφυλάκων, μάλιστα είχαμεν να άναχωρήσωμεν ένεκα του χειμώνας ότου δεν ήμπορούσαμεν και εις άλλο χωριόν, αλλά μ ήδυνάμενοι από τον χειμώνα, και έζητήσαμεν καταλύματα να μās παραχωρήση ο κλητήρας, χωρίς να διορίξη ο Πάρεδρος, και ο κλητήρας όπου είχαν οι πολίται συνωμοσίαν, εις την Άγίαν Παρασκευήν και είχαν συνωμοσίαν κάμει και ώρκώθησαν: "Αν οι στρατιώται έλθουν εις τās οικίας μας, να σφαλίσωμεν τās θύρας και αν οι στρατιώται κυτήσουν τās θύρας να τους κυτήσωμεν με τὰ τουφέκια. Μάλιστα, καθώς ο στρατιώτης Δημήτριος Άπολιτζόπουλος (:) πηγαινάμενος εις την οικίαν του Κωνσταντή Ιγγλέζου,

μαζύ με τον έθνοφύλακα Γεώργιον Καρανικόλαν, έσφάλισε την πόρτα και είπεν να τον κυτήση με το όπλον άμέσως, όπου, ιδών ο στρατιώτης, δεν έκαμε κανένα κίνημα, όμως άνεχώρησε και παρουσιάσθη παρ' έμού, μου λέγει: Σου άναφέρω, κύριε άξιωματικέ, μαζύ με τον έθνοφύλακα, ότι μās ενήθησαν οι πολίται να μās σκοτώσουν. Την ιδίαν στιγμήν μās παρουσιάστηκε ο Δημήτριος Σπανός και μου άνέφερεν: Πηγαινάμενος εις του Άντρέα Γεωργίου του σπύτι (ό) Άντωνίου Άντριόπουλος μαζύ με τον Χαράλαμπον Οικονόμου με τὰ λιθάρια εις τὰ χέρια και ύβρίζοντας πολλά «δεν θέλομεν τον Όδηγον» και δεν του κάμνομεν κανάκι, αλλά να φύγη από το χωριόν μας». Καθώς βλέπω, δεν γνωρίζω αν έχη κανένα κίνημα ή όχι, αλλά καθώς βλέπω και εις άλλα χωρία, μάλιστα και καθώς εις τον Πλάτανο, όπου δεν παραχωρούν καταλύματα, αλλά δεν ήβρον στάσιν άλλου, παρὰ εις το Χόμορι. Καθώς άπεδείχθη, καθώς ώμολόγησε ο κ. Κωνσταντής Ιγγλέζος ένωπιό μου, δεν μου άφηκαν αι γυναίκες αιτάι πρώτον μου είδοποιεί θά τον σκότωναν τον στρατιώτην. Δεν είναι καλά πράγματα έτοιτα όπου βλέπω. Σας διευθύνω και τον έσώκληιστον κατ'όλογον όνομαστικόν, σās καθυποβάλλω ύπ' όψιν να ενεργήσετε τὰ περαιτέρω.

Ο άνθυπολοχαγός Όδηγός

Χ. Σκεπαρνιας

● Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΤΑ ΥΨΟΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Καλαθαίικα (Γέφυρα)	440
Νεχώρι (Παναγιά)	730
Γλαβά Άλώνια	850
Ράχη Κουκουιά	1080
Άσπρόδερση	1300
Καρφοπεταλιάς	1563
Ζυγούρα	1527
Κέδρος (Διάσελο)	1360
Πυργούλης	1504
Φονιάς	1592
Ψηλός Σταυρός (Διάσελο)	1349
Τούφα (Κορφή)	1592
Μελίστες	1615
Δεντρούλης	1668
Κοκκινιάς	1831
Τσεκούρα	1734
Άρδίνης	1718
Γιάκωβος	1240
Ξεροβούνι	1753

(Τα ύψόμετρα βγαλμένα από στρατιωτικό χάρτη, κλίμακα 1/50.000).

Δ. Φ.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Κοριτσάκι απέκτησαν:
 'Η κ. Αικατερίνη Πατρίκα-
 λου,
 'Η κ. Δήμητρα Τσόλα,
 'Η κ. Ευαγγελία Μπαλογιάν-
 νη,
 'Η κ. Εύθυμία Κ. Παπακώ-
 στα και
 'Η κ. Φωτεινή Χρ. Μάλλιου.
 'Αγοράκι απέκτησε στις 18.
 5.83 ή κ. Μάρθα Διώτη.
 'Η κ. Χαρίκ. 'Ιωάν. Λαζοδή-
 μου γέννησε κοριτσάκι.
 Στους εύτυχεις γονείς, τις
 καλλίτερες εύχές μας.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

'Ο κ. Στέφανος Μάντης βά-
 πτισε στο χωριό το γιό του κ.
 και της κ. Νικολάου Κ. Λειβαδί-
 τη και τον όνόμασε Κωνσταντί-
 νο.

"Αννα - Μαρία όνόμασε το κο-
 ριτσάκι του κ. και της κ. Γε-
 ωργίου Παντελίδη, ό κ. Πανα-
 γιώτης Σιάντης, που το βάπτι-
 σε στον Πουρσοό Εύρυταιας.

'Η κ. Βούλα Καλλιόβα βάπτισε
 στο χωριό τ όγιό του κ. και της
 κ. Δημητρίου Πατερέκα και τον
 όνόμασε 'Ανδρέα.

Δημήτριο όνόμασε το γιό του
 κ. και της κ. 'Ιωάννη Παλαιο-
 μήτρου ή κ. Γεωργία Ντελή,
 που τον βάπτισε στο χωριό.

Γεώργιο όνόμασε το γιό του
 κ. και της κ. 'Ανδρέα Ν. Κα-
 ρανδρίκα ό κ. Χολέβας Σωτή-
 ριος, που τον βάπτισε στο χω-
 ριό.

Ο κ. Κων)νος Μάντης βά-
 πτισε το γιό του κ. και της κ.
 Γεωργ. Μπούρα και τον όνόμα-
 σε Χρήστο.

Στους γονείς εύχαστε να
 ζήσει το καινούργιο όνομα,
 στους αναδόχους πάντα άξιοι.

ΓΑΜΟΙ

Στις 14 Μαΐου έγιναν στην
 'Αθήνα οι γάμοι της δ. Λύδιας
 Ι. 'Εσπεριδλή και του κ. Δημη-
 τρίου Μπουσουνή.

Στις 12 'Ιουνίου έγιναν στην
 'Αμερική οι γάμοι του κ. Νικο-
 λάου Θεοφάνη και της δ. Καλ-
 λιόπης Ν. Καλαθά.

Στις 19 'Ιουνίου, στο Λάππα
 'Αχαΐας, έγιναν οι γάμοι του
 κ. Νικολάου 'Αθ. Μπαλαφούτα
 και της δ. Λουκίας Σαλαμού-
 ρα.

Στις 4 'Ιουνίου, στην 'Αμερι-
 κή, έγιναν οι γάμοι του κ. 'Ιω-
 άννη Απ. Καραγιάννη και της
 δ. 'Αγγελικής Ταμπάση.

Στις 30 'Ιουλίου στο Σελι-
 νούτα Αιγίου, έγιναν οι γάμοι
 του κ. Νικολάου Δ. Μπαλαφού-
 τα και της δ. Σούλας Μαστορο-
 πούλου. Κουμπάρος ήταν ό κ.
 Γεώργιος Ι. Γιάνναρης.

Στις 30 'Ιουλίου έγιναν στην
 'Αθήνα οι γάμοι της δ. Βασι-
 λικής Γ. Ζαρκάδα και του κ. Μι-
 χαήλ Σκαρλάτου.

Στις 30 'Ιουλίου, στην Πά-
 τρα, έγιναν οι γάμοι της δ. Μά-
 γδας Γ. Λαζοδήμου και του κ.
 Χρήστου Δήμου.

Στις 30 'Ιουνίου στο 'Αγρί-
 νιο, έγιναν οι γάμοι της δ. Μα-
 ρίας Κολοκύθα και του κ. Πά-
 νου Γεωργαπούλου. Τά στέφα-
 να άλλαξε ό κ. Δημήτριος Νιά-
 νιας.

Στην 'Αμερική έγιναν οι γά-
 μοι της δ. Ευαγγελίας Πλάκα
 Δ. και του κ. Μπαράκου.

Στις 15 'Οκτωβρίου 1983,
 έγινε στην 'Αθήνα ό γάμος του

Κοινωνική Ζωή

κ. Χρήστου Παντ. Παπαχρή-
 στου και της Ξένιας Β. Ζώνη.
 Τους εύχόμαστε βίο άνθo-
 σπαρτο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στο χωριό ό Ευάγγε-
 λος Χαρματζής.

Πέθανε στην 'Αμερική και κη-
 δεύτηκε στην 'Αράχωβα ό Νικό-
 λαος Κατσαντώνης.

Πέθανε στην 'Αθήνα ή Σοφία
 Γ. Ντούζου.

Στην 'Αθήνα πέθανε και ή
 Κωνσταντίνα Β. Ζάχου.

Πέθανε στην 'Αθήνα και κη-
 δεύεται στην Πάτρα ό Κων-
 σταντίνος Σγάγιας.

Στις οικογένειές τους θερμά
 συλλυπητήρια.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

'Ηρθαν από την 'Αμερική:

'Ο κ. και ή κ. Χρήστου 'Αλ-
 πογιάννη

'Ο κ. Δημήτριος Θ. Μάλλι-
 ος

'Ο κ. 'Ιωάννης Θ. Μάλ-
 λιος

'Ο κ. Χρήστος Ι. Καλαθάς

'Η κ. Ευαγγελία Κουτσου-
 κώστα

'Ο κ. και ή κ. Στεφάνου Λάπ-
 πα.

'Ο κ. Γεώργιος Απ. Γιάννα-
 ρης

'Ο κ. Νικόλαος Απ. Γιάννα-
 ρης

'Ο κ. Κων)νος 'Απ. Γιάννα-
 ρης

'Ο κ. και ή κ. Θεοδώρου Ν.
 Πατερέκα

'Ο κ. και ή κ. Δημητρίου Ν.
 Πατερέκα

'Ο κ. και ή κ. Κων)νου Κο-
 λοκύθα

'Ο κ. και ή κ. Δημητρίου Πα-
 λαιομήτρου

'Ο κ. και ή κ. 'Αντωνίου Πα-
 λαιομήτρου

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Παλαι-
 ομήτρου

'Ο κ. και ή κ. Κωνσταντί-
 νου Λιάζη

'Ο κ. Νικόλαος Λιάζης

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Ν.
 Μάλλιου

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Ν.
 Σπανού

'Ο κ. Δημήτριος Κατσαντώ-
 νης και ή μητέρα του

'Ο κ. και ή κ. Κων)νου Μ.
 Καλαθά

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Μ.
 Καλαθά

'Ο κ. και ή κ. Γεωργίου Κ.
 Παπουτσή με τὰ παιδιά τους

'Ο κ. και ή κ. Βασιλείου Δή-
 μου

'Ο κ. και ή κ. Γεωργίου Μού-
 για

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Γ.
 Γιαννάκου

'Η κ. Ευαγγελία Κοτσώνη

'Ο κ. Δημήτριος Μασγάλας
 και ή κόρη του

'Ο κ. και ή κ. Θωμά Μαζιά.

'Ο κ. και ή κ. 'Ιωάννου Εύθ.
 Πανάγου

'Ο κ. και ή κ. Γρηγορίου Ντού-
 ζου

'Η κ. Καλλιόπη Δημοπούλου
 με τὰ κορίτσια της

'Ο κ. 'Αθανάσιος Χολέβας
 'Ο κ. Γεώργιος Λόης

'Ο κ. Νίκος Μπαμπανίκας
 'Ο κ. και ή κ. Νικολάου Κ.
 Μάλλιου

'Ο αϊδ)τος κ. Γεώργιος Γιάν-
 ναρης

'Η κ. Βασιλική Γεωρ. Κατσα
 ούνη με τὰ παιδιά της

'Ο κ. και ή κ. Κωστοπούλου
 με το γιό τους Δημήτριο

'Η κ. 'Αγόρω Τσιγαρίθρα

'Ο κ. Γεώργιος Μπούρας

'Ο κ. 'Ιωάννης Δ. Σπανός

'Ο κ. Γεώργιος Ντούζος

'Ο κ. Στέφανος Α. Παπακώ-
 στας

'Ο κ. Βασίλειος Ι. Καλαθάς
 με την κόρη του

'Ο κ. Νικόλαος Απ. Μαρού-
 δας

'Η κ. Κων)να Απ. Μαρούδα

'Η δ. Ευαγγελία Απ. Μαρού-
 δα

'Ο κ. και ή κ. Γεωργίου Ζη-
 νέλη

'Ο κ. Κων)νος Ζηνέλης και
 'Ο κ. 'Ιωάννης Γ. Μάλλιος.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

'Ο 'Επικουρικός Καθηγητής
 τής Παιδιατρικής Σχολής του
 Πανεπιστημίου 'Αθηνών και Δ)
 ντής του Κέντρου Δηλητηριάσε-
 ων κ. Παύλος Κ. Βλάχος, εξέ-
 δωσε το Βιβλίο:

«ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ
 ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ - ΘΕΡΑΠΕΙΑ»

Το βιβλίο αυτό συμπληρώνει
 τη φτωχή, αν όχι άλύπακτη,
 βιβλιογραφία πάνω στο θέμα
 των Δηλητηριάσεων. Είναι το
 καταστάλαγμα μελέτης και πεί-
 ρας πολύχρονης στο Κέντρο Δη-
 λητηριάσεων, που όργάνωσε και
 διευθύνει ό ίδιος από τή μέρα
 τής ιδρύσεώς του.

Δέν επιχειρούμε να κρίνουμε
 το βιβλίο με το σημειώμά μας
 αυτό. Με ποιὰ άλλωστε εφόδια,
 αφού το βιβλίο, καθαρά έπιστη-
 μονικό, άπευθύνεται στον 'Ια-
 τρικό κόσμο;

Πρόθεσή μας να συγχαρούμε
 τον εξαίρετο έπιστήμονα και
 συγγραφέα για την προσφορά
 του στην 'Ιατρική 'Επιστήμη,
 να του πούμε πόσο χαιρόμαστε
 με κάθε του έπιτυχία και πόσο
 καμαρώνουμε, που έχουμε χω-
 ρισανό και φίλο ένα τόσο λαμπρό
 έπιστήμονα.

π. μ

ΠΡΟΔΩΓΗ

'Ο καθηγητής κ. Παντελής
 Παπαχρήστου προάχτηκε στο
 βαθμό του Γυμνασιάρχη και το-
 ποθετήθηκε στο Γυμνάσιο του
 Παναιτωλίου Τριχωνίδας.

Του εύχόμαστε και Λυκειάρ-
 χης.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Φέτος, και το χαρήκαμε ά-
 φάνταστα αυτό, πέτυχαν όλες
 οι νέες και όλοι οι νέοι του χω-
 ριού μας, που πήραν μέρος στις
 Πανελλαδικές εξέτασεις, για
 την είσαγωγή τους στις 'Ανώ-
 τατες και 'Ανώτερες Σχολές.

Και είναι:

1. Παπανίκος Μασγάλας στην
 Ποιμαντική Σχολή του Πανεπι-

στημίου 'Αθηνών.

2. Βλάχος Νικόλαος του Αθ.
 στο Μαθηματικό του Παν)μίου
 'Αθηνών.

3. Μέμμου 'Αναστασία του
 Φ. στην 'Αγγλική Φιλολογία
 του Παν)μίου 'Αθηνών.

4. Δασκαλάκη Κων)να του
 Γ. στο Χημικό του Παν)μίου
 'Ιωαννίνων.

5. Τσαρούχης Νικόλαος του
 Σ. στο Φυσικό του Πανεπιστη-
 μίου 'Ιωαννίνων.

6. Μάλλιου Παρασκευή του
 Κ. στην 'Ακαδημία Φυσικής 'Α-
 γωγής 'Αθηνών.

7. Μάλλιου Βασιλική του 'Ιω.
 στην 'Ακαδημία Φυσικής 'Αγω-
 γής 'Αθηνών.

8. Μαρούδα 'Ελένη του Εύαγ.
 στη Σχολή 'Αδελφών Νοσοκό-
 μων του Ε.Ε.Σ.

Θερμά συγχαρητήρια στους
 νέους φοιτητές και στις νέες φοι-
 τήτριες και τους εύχόμαστε πρό-
 οδο στις σπουδές τους.

'Η δ. Βασ. Τσουράπας πέτυχε
 σε διαγωνισμό τής 'Ιονικής Τρά-
 πεζας. Θερμά συγχαρητήρια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

'Η Σχολική έφορεία εύχαρι-
 στεί τους παρακάτω συγχωρια-
 νούς μας, που πρόσφεραν χρή-
 ματα για τή βράδευση των μα-
 θητών με τή λήξη του σχολ.
 έτους:

ΑΛΞ. ΦΛΩΡΟ	Δρχ. 2.000
ΚΩΝ. ΦΟΥΡΛΑ	2.000
ΑΠ. ΓΙΑΝΝΑΡΗ	500
ΚΩΝ)ΝΟ & ΑΛΞ.	
ΚΑΛΑΘΑ	3.000

*

*Υστερα από έγγραφο του
 Δ)ντή του Σχολείου και ένερ-
 γειες του κ. 'Αλ. Φλώρου, έγκρί-
 θηκε πίστωση 300.000 δρχ. για
 την κατασκευή άφοδευτηρίων
 και άποθήκης του Σχολείου.

Οι έργασίες ήδη άρχισαν. Τόν
 κ. 'Αλ. Φλώρο εύχαριστούμε θερ-
 μά και έλπίζουμε ότι και στο
 μέλλον θα μάς συμπαρασταθεί
 στην προσπάθειά μας να άπο-
 περατώσουμε τις έργασίες του
 Σχολείου.

'Ο Δ)ντής

'Η δ)θέσια κούνια κι ό μύ-
 λος, που αγοράστηκαν με χρή-
 ματα του Συλλόγου, τοποθε-
 τούνται σύντομα στο προαύλιο
 του Σχολείου κι έτσι ή Παιδι-
 κή Χαρά θα έμπλουτισθεί.

Τους κ.κ. Βασίλειο Γ. Συρ-
 σίρη και Γεώργιο Νικ. Καλαθά
 εύχαριστούμε θερμά, γιατί με-
 τέφεραν τις φουστανέλλες, ό
 πρώτος από την 'Αθήνα στο
 χωριό για το πανηγύρι, κι ό
 δεύτερος από το χωριό πάλι
 στην 'Αθήνα για τις έκδηλώσεις
 του Συλλόγου μας.

Τό Διοικ. Συμβούλιο

*

Εύχαριστούμε θερμά όλους ό-
 σους με όποιοδήποτε τρόπο συμ-
 παροστάθηκαν στο βαρύ πένθος
 μας, για το θάνατο του συζύγου
 και πατέρα μας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΑ
 'Η σύζυγος, τὰ παιδιά του.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΑΣ

Για τους σκοπούς του Συλλό-
 γου και στη μνήμη των γονέων
 του, ό κ. Νικόλαος Μπαζιώνης

πρόσφερε στο Ταμείο του Συλ-
 λόγου μας το ποσό των 1.500
 δρχ.

'Η παιδιάτρος κ. Κική Ντού-
 ζου - Χατζηνικολάου πρόσφερε
 για τους σκοπούς του Συλλό-
 γου μας και στη μνήμη τής θεί-
 ας της Σοφίας Γεωρ. Ντούζου,
 το ποσό των 3.000 δρχ.

'Ο κ. 'Απόστολος Κων. Κα-
 ραγιάννης πρόσφερε στο Σύλ-
 λογό μας το ποσό των 4.000
 δρχ.

'Ο κ. 'Αντώνης Μασγάλας και
 ή σύζυγός του πρόσφεραν το
 ποσό των 1.500 δρχ. για τους
 σκοπούς του Συλλόγου μας και
 στη μνήμη του πατέρα τους.

'Η κ. Βασιλική Γεωργίου Κα-
 τσαούνη, πρόσφερε για τους
 σκοπούς του Συλλόγου μας το
 ποσό των 100 δολλαρίων.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ
ΤΟ «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ»
ΚΑΙ ΤΟ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
'Απ' το έσωτερικό

Σγάγια Τέρψη 'Ιωάν.	Δρχ. 2.000
Ντούζου Σοφία Γεωρ.	1.000
Γιάνναρης 'Απόστολος	200
Πανοπούλου Φωτεινή	300
Μπαζιώνης Γεώργιος Ν.	1.000
Σβούκας Κων)νος	1.000
Μπαλαφούτας Νικόλαος	250
Μπούρας 'Αθανάσιος	500
Σγάγιας Γρηγόριος Κ.	1.000
Σγάγιας Κων)νος	1.000
Καρανδρίκας 'Ανδρ. Ν.	1.500
Σαβελόνας Χρήστος	500
Δασκαλάκης Γεώρ.	1.000
Αλπογιάννης Γεώργιος	1.000
Αλπογιάννης Δημήτρ. Γ.	1.500
Τσιώτας Κων)νος	500
Πρεβεζιάνου 'Ιουλία	1.000
Μέρμηγκα Μαγδ. Αθ.	1.000
Τσουράπας Εύαγ.	1.000
Εύκη Ζωή Ν.	1.000
Τσώλης 'Ιωάννης	1.000
Καπράνη 'Ελένη	1.000
Καρανδρίκας 'Ανδρ. 'Ιω.	500
Γιάνναρης Γεώρ. 'Ιω.	500
Λάππα Δήμητρα	2.000
Κουρμπέλη Κούλα	1.000
Καλαθάς 'Αθανάσιος	500
Ζαρκάδα Παναγιώτα	1.000
Παπακώστας 'Ιω. Δημ.	600
Καλαθάς Γεώρ. Ν.	1.000
Κωνσταντινίδης 'Ιω.	2.000
Βέλλιος Σπύρος Φ.	1.500
Τέλλιος 'Αθανάσιος	500
Μάρρος Γεώρ. Νικ.	1.000
Καρανδρίκας Νικόλ. Αν.	1.000
Σοφλερού Σπυριδούλα	1.000
Μιχαλίτση Ευαγγελία	1.000
Πανάγος Δημήτριος	2.500
Χολέβας Σωτήρ. 'Ιω.	500

'Απ' το έξωτερικό

Φούρλας Γεώργιος	Δολ. 20
Ζάχος Βασίλ. 'Ιω.	10
Λαμνάτου Σωτηρία	20
Σπανού 'Αγαθή Κ.	20
Μαζιάς Θωμάς Αθ.	40
Μαζιάς Κων)νος Αθ.	20
Ζηνέλης Γεώργιος	20
Ζηνέλης Κων)νος Γ.	20
Μποτσόλη Τασία	20
Πανάγος 'Ιωάν. Εύθ.	50
Πανάγος Γεώργ. Εύθ.	10
Αύγερίου Δημήτριος	10
Γιαννάκος 'Ιωάν. Γ.	25
Γιαννάκος Γεώργιος Ι.	15
Σγάγιας 'Αθανάσιος Γ.	20
Κώτσαλος Βασίλειος Ι.	20
Κώτσαλος Γεώργ. Ι.	15
Μάλλιος Δημήτρ. Θ.	20
Παπουτσή Γεώργ. Κ.	50
Τσίγκας 'Αθανάσιος	15

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΜΑΣ

● Συνέχεια από την 1η σελίδα.

χορευτικό δμίλο του Συλλόγου, που άνοιξε φέτος το χορό.

Οί φουστανελλοφόροι και «οί βλάχισσες» του δμίλου χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς και καταχειροκροτήθηκαν για την άψογη παρουσίαση του προγράμματος τους.

Θερμά συγχαρητήρια στ' αγόρια και τὰ κορίτσια του Χωριού μας, που έδωσαν μιὰ ξεχωριστή νότα στο πανηγύρι.

Κι ύστερα ήρθε ή σειρά τών φίλων του Χωριού μας ('Αγιοδημητριάων, 'Αραχωδιτών, 'Αμπλιανιτών κι άλλων κοντοχωριατών).

Κι ήταν τόσο πολλοί!

Τους ευχαριστούμε, και του χρόνου τους ξαναπεριμένουμε...

Τò γλέντι τράβηξε ως τις 4 τὸ πρωί.

Κι ήρθε ή δεύτερη μέρα του πανηγυριού. Είναι ή μέρα, που γλεντάνε οί χωριανοί σὰ μιὰ οίκογένεια.

Ο χορός ξεκίνησε πάλι με φουστανελλοφόρους και «βλάχισσες» και κορυφώθηκε με τὸ γαϊτανάκι.

«Πλέχτηκε και ξεπλέχτηκε» απ' ὅλο τὸ Χωριό με ἐπιτυχία. Φαίνεται, ὅτι δὲν είναι τυχαίὸ τὸ γεγονός, πὼς ὁ ἐντυπωσιακὸς αὐτὸς χορὸς, που κρατάει ἀπὸ παλιά, χορεύεται μόνο στὸ Νεχώρι ἀπ' ὅλη τὴν εὐρύτερη περιοχή.

Καθὼς πιάνουμε τὰ χέρια ὅλοι οί χωριανοί, ἄντρες και γυναικες, μικροί και μεγάλοι και δονομάστε στὸ χορὸ, δίνουμε ἀνάγλυφη και χειροπιαστή τὴν ἀγάπη που μᾶς ἐνώνει.

Ύστερα ἄρχισαν οί ἄλλοι το πικὸ χορὸ, ἀπολυτὸς και μαζωχτός. Καὶ τὸ σπουδαιότερο: Τους ἔσυραν οί παπᾶδες μας.

Ήταν γραφικὸ μὰ και συγκινητικὸ μαζί, νὰ βλέπεις κωεὶς ἕνα χωριὸ ὀλάκερο, πιασμένο χέρι-χέρι στὸ χορὸ, νὰ τραγουδάει και νὰ χορεύει με τοὺς ποιμένες του μπροστὰ.

Οί ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλη-

σίας πραγματοποιοῦσαν τὴ διβλική τὴ ρήση:

«Χαίρετε μετὰ χαϊρόντων...».

Και χάρηκαν μετὰ χαϊρόντων και πανηγύρισαν μετὰ πανηγυρίζοντων και χόρεψαν μετὰ τών χορευόντων.

Μέσα σὲ πλαίσια σοβαρότητας και εὐπρέπειας, βέβαια. Ἄλλωστε, τὸ πανηγύρι μας και οί χωριανοί μας ΠΟΤΕ, μὰ ΠΟΤΕ δὲν ξέφυγαν ἀπὸ τὰ πλαίσια αὐτά.

Κι ἀφοῦ τὸ φέρανε ὅλοι οί παπᾶδες μας με τὴ σειρά ἀπὸ μιὰ γυροβολία, γιὰ τὸ καλὸ κι ἀφοῦ εὐχήθηκαν καλὴ διασκέδαση, ἀποσύρθηκαν ἀπὸ τὸ χορὸ, κι ἀπὸ τὰ τραπέζια τους κι ἀπὸ τὴς συντροφίης τους παρακολούθησαν τὸ πανηγύρι, που κράτησε με πολλὸ κέφι ως τις 2.30' τὸ ἀπόγευμα τῆς ἄλλης μέρας.

Ναί, καλὰ διαβάσατε. Μέχρι τις 2.30' τὸ ἀπόγευμα τῆς 25 τοῦ μήνα. Κι ἐκεῖ, τὴς ἀπογευματινῆς ὥρας τῆς τέταρτης μέρας, που τὸ πανηγύρι γινότανε γλυκιὰ ἀνάμνηση, δίναμε τὸ ραντεβού και τὴν εὐχή μας.

«Τὸ χρόνου, νὰ δώσει ή Μεγαλόχαρη, νὰ ἀνταμώσουμε ξανά και νὰ γιορτάσουμε σὰ φέτος κι ἀκόμα πιὸ καλῶς.

π. μ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(συντὸ)

νὸύλες οί παπαροῦνες —μαρὴ Πε—
(ναγιούλα μου—

νὸύλες οί παπαροῦνες με γέλια,
(με χαρὲς.

νὸύλες οί παπαροῦνες με γέλια,
(με χαρὲς

κι ή δόλια ή Παναγιούλα με δυὸ
(λαβωματίες.

Τὸ λάβωμά της εἶναι που δὲν παν—
(τρεύεται

και μέσα στὸ χωριό της δὲν προ—
(ξεενεύεται.

νὸύλον τὸ Μάη Μάη κι αὐτὸν τὸ
(Θεριστή

εἶπα γιὰ νὰ σὲ πάρω —μου φάνη—
(κες μικρή.

νὸύλον τὸ Μάη Μάη κι αὐτὸν τὸν
(Αὔγουστο

ἦρθα γιὰ νὰ σὲ πάρω —μὲ κανες
(τ' ἄρρωστο.

Τέσσερα πορτοκάλια, τὰ δυὸ σα—
(πίσανε

τοῦ εἶχα γιὰ νὰ σὲ πάρω —και
(δὲ μ' ἀφήσανε.

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΞΕΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟ

Τώρα που ὁ τόπος καίγεται κι ἁ—
(νάβει πελεκούδι

ψηλὰ στὸ Μέγα Ἴσιωμα τσατού—
(ρι πᾶν νὰ φτιάσω.

Λατσούδι βάνω στρώμα μου, προσ—
(κέφαλο λατσούδι.

στὴ μαναξιά, στὴν ξεγνοιασιά, νὰ
(ξεκαλοκαιριάσω.

Θά 'χω καλὴ μου συντροφιά τοῦ
(λόγγου τ' ἀγριοπούλια,

θὰ βρέχω βοστανόγαλο, θὰ τρώγω
(χλωροτύρι.

Θὰ γέρνω ἡλιοβασιλέμα, θ' ἀγρο—
(ξενῶ θαμπούλια,

θὰ πίνω στὴν Ἀσπρόδουση νερὸ
(που νὰ 'ναι ἀφίρει.

(Καταγραφή Δ.Φ.)

ΟΙ ΑΓΩΓΙΑΤΕΣ

Υπό τοῦ κ. ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΖΙΩΝΗ

Πάντα εἶχα στὸ νουμου αὐτὸ τὸ θέμα, ἀλλὰ ἀποφασιστικὴ ἀφορμὴ νὰ γραφτεῖ, στάθηκε ή παράγραφος: «Και νὰ 'μαι μικρὸ παιδὶ στοῦ μπάμπια - Γιώργη τ' ἀγωγιάτη τὸ κατώφλι», κάποιου συγχωριανοῦ μας σὲ προηγούμενο φύλλο τοῦ «Νεχωρίτη». Θὰ σὰς γυρίσω κάμποσα χρόνια πίσω (1946 και κεῖθε), γιὰ νὰ θυμηθοῦμε τὴ συγκοινωνιακὴ κατάσταση τῶν ὀρεινῶν χωριῶν τῆς Ναυπακτίας και εἰδικώτερα τοῦ χωριού μας. Γιὰ ρόδα δὲν γινότανε κουβέντα τότε, γιατί ἀπὸ τὸν Ἐπαχτο, τὸ αὐτοκίνητο ἔφτανε μέχρι τὴ Σύμη και καμιά φορὰ πιὸ πάνω, ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιο μέχρι Κεφαλόβρυσο (Θέρμο) και λίγες φορές μέχρι τὴ Βάλτσα, και ἀπὸ τὸ Καρπενήσι μέχρι τὴ Ράχη και λίγο πιὸ δόθε.

Γι' αὐτὸ, τὴς μεταφορῆς στὰ μέρη μας ἔκαναν τὰ γαῖδουρομούλαρα. Ἐτσι, ἐκεῖνα τὰ χρόνια, μεσουρανοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Ἀγωγιάτη, προπαντὸς με τὰ μουλάρια. Ἀρκετοὶ Νεχωρίτες και Νεχωρίτισσες ἔκαναν τὸν Ἀγωγιάτη και μετέφεραν με τὰ ζᾶ τους ἀλεύρια, στάρια, λάδια, ἐλῆες, μονοπωλιακὰ ἔδη, ὅπως: ἀλάτι, πετρέλαιο γιὰ λάμπες κλπ. και τὰ διάφορα πράγματα γιὰ τὰ μαγαζιά τοῦ χωριοῦ.

Οἱ μεταφορῆς αὐτὲς γίνονταν ἀπὸ τὰ διάφορα Κεφαλοχώρια, που σταμάταγε ή συγκοινωνία, και καμιά φορὰ και μέσα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἀστικά κέντρα τοῦ Ἐπαχτου, τοῦ Ἀγρινίου και τοῦ Καρπενησιοῦ.

Οἱ ἀγωγιάτες ἔφεραν στὸ χωριὸ και τοὺς Χωριανούς, που καζάντισαν και πρόκοψαν πιὸ κάτω και πιὸ πέρα (στρατιωτικούς, μετανέστες, Ἀμερικάνους, ἐμπόρους, γιατροὺς, δασκάλους, παπᾶδες κλπ.), καθὼς και τοὺς ὑπαλλήλους τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ('Αγρονόμο, Εἰρηνοδίκη, Ἀστυνόμο κλπ.).

Ἄλλος ἔκανε τὸν Ἀγωγιάτη με ζῶο δικό του και ἄλλος με ξένο. Ἡ λέξη ἀγωγή, εἶχε διπλὴ ἔννοια, δηλαδὴ τὸ φόρτωμα, που μεταφέρεται και τὴν πληρωμὴ, που ἔπαιρνε ὁ ἀγωγιάτης. Τὸ ἀγῶγι ὑπολογιζόταν σὲ ὅλο τὸ βάρος τοῦ φορτωμάτος, δηλαδὴ και στὴ ντάρα (τὸ ἀπόβαρο) τῶν σακκιῶν ή τῶν ξυλόκασων τῶν ντενεκέδων. Συνήθως, τὸ ξεκίνημα ἦταν νύχτα, μετὰ τις 2 ή στὰ βαθιὰ χαράματα, ἀνάλογα με τὴν ἀπόσταση. Τὴς περισσότερες φορές, ξεκινάγαν παρέες - παρέες, 2, 3, 5 ή και περισσότεροι ἀγωγιάτες μαζί. Κάθε παρέα εἶχε ἄνδρες, γυναῖκες και παιδιὰ. Ὁ ἄνδρας τότε ἦταν ἀπαραίτητος σὲ μιὰ παρέα, γιατί βοήθαγε τὴς γυναῖκες και τὰ παιδιὰ στὸ φόρτωμα, ταίριαζε τὴς μεριὲς τοῦ φορτωμάτος, και γενικὰ προστάτευε τὴν παρέα ἀπὸ τοὺς διάφορους κινδύνους, που ὑπῆρχαν στὸ δρόμο.

Ἐνας ή δύο ἀπὸ τὴν παρέα, ἀναλάμβαναν νὰ κρῆνουν και τοὺς ἄλλους. Ἐτσι ξεκινάγαν σιακάτ' με σουρήματα ή με τὸ βάρεμα τοῦ μπόδολου και καρτέρηγαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὥσπου ἀντάμωναν ὅλοι μαζί μέχρι τὸ ποτάμι. Ἀποβραδὶς «παχνιάσματα» και περιποιήσεις τῆς Ρούσας, τοῦ Μάρκου, τῆς Σίδας, τοῦ Ψαφρῆ, τοῦ Νουρή, τῆς Γκιόσας, τῆς Μούρ

κας, γιὰ νὰ ἀντέξουν καλὰ στὸ δρόμο.

Οἱ ἀγωγιάτες ἔπαιρναν μαζί τους τριχιές, σαμφοκαναβδιές, ἀδιάβροχα, ἀδιάβροχα, ή ἀντίσκηνα, ή καμμιὰ κάπα, φακοὺς ή λάμπες θύελλας ή λαδοφάναρα, τσουβάλια ή ξυλόκασες γιὰ τὸ φόρτωμα. Και βέβαια, τὸ σκαούλι με τὸ φαί τους και τὸ πιότη τους σὲ παγούρι, ή σὲ ξύλινο βαρελάκι (σὲ πολὺ παλιὰ χρόνια).

Στὸν πηγαιμὸ ἀκολουθοῦσαν τὸ σ' μώτερο δρομολόγιο και οἱ ἄγαρμποὶ ἀγωγιάτες ἔμπηχναν τὴς γνώριμες φωνές: «ἄντε Ρούσα...» και δάραγαν με τὸ καμουτσίκι στὴν ἀνηφόρα γιὰ νὰ δειαστοῦν. Ὁπου ὑπῆρχαν καγκέλια και κορδέλες, ἔκοβαν στὰ μονοπάτια, ἐνῶ τὰ ζᾶ ἀκολουθοῦσαν τὰ καγκέλια νὰ μὴ χασομεράνε.

Ὅταν ἦταν ξεφόρτωτα τὰ ζᾶ, ἔμπηγαν καβάλα στὸ ἴσιωμα, κράταγαν τὰ γκέμια και καμάρωναν και εἶχαν ὄρεξη γιὰ ἔξυπνα πειράγματα κι ἀστεία μεταξύ τους. Τὰ κύπρια θρόνταγαν και τὰ τραγούδια ἀντιλαλοῦσαν στὴς ραχοῦλες και στὴς ρεματιές (Ρούσα παπαδιά, τὸ φεγγάρι, γιὰ δέστε τὸ μαργιολικό κ.ά.).

Ὅταν ἦταν βαρυφορτωμένα, οἱ ἀγωγιάτες ὅλο με τὰ ποδάρια.

Πέραγαν ἀπὸ διάσελα, κακόδρομους, καγκέλια, ἀνηφόρες, κατηφόρες, σάρες και καταδράρα. Οἱ καιρικές συνθήκες, ἀντάρες, βροχή, ξεροδὸρι, χιόνι, κατεδασμένα ρέματα που ἄφριζαν και κιότευαν νὰ τὰ διαδοῦν μερικὰ μπ' λάρια, ζέστες και λιποθύρια κι ἄλλες κακουχίες ἔκαναν δύσκολη τὴ ζωὴ τους. Κάψωναν και ζεματίζονταν στὸν ἥλιο, βούλιαζαν στὴ λάσπη ή στὸ χιόνι, γίνονταν κόλυμπο ἀπὸ τὴ βροχή. Τὸ γλυκοχάραμα, τοὺς καλωσόριζε και ή νύχτα τοὺς τύλιγε στὰ πέπλα της.

Ἡ ζωὴ τους ἦταν γλυκόπικρη, καλοπέραγαν και κακοπάθαιναν, φεγγαρόλουστες και ξαστερωμένες νύχτες, ἀλλὰ και βαθειὰ σκοτάδια, με μπουμπουνητά, ἀστραπὲς και καταιγίδες στὴς στράτες τους. Ὅλα αὐτὰ γιὰ μιὰ χαψιὰ ψωμί, νὰ ξεστήσουν παιδιὰ και γιὰ ἄλλες ἀνάγκες τῶν σπιτιῶν τους και τῆς φαμίλιας τους.

Τὴς περισσότερες φορές, ἀποσταμένοι κι ἄνδρες, ξεδίψαγαν δῶ και κεῖ σὲ καμιά δρυσοῦλα, ή σὲ κανένα ἄμπλα τῆς ἐρημιάς.

Στὸ δρόμο, χαίρεταγαν ὅσους συναντοῦσαν με τὴς συνηθισμένες φράσεις: «Γειὰ σου πατριώτη, τί χαμπέρια, τί νέα, τί μολογᾶς...

Τόσο στὸν πηγαιμὸ, ὅσο και στὸ γυρισμὸ, οἱ ἀγωγιάτες σταμάταγαν στὰ διάφορα χάνια, που ἀλισβερίζονταν, ἔτρωγαν, ἔπιναν και ταΐζαν τὰ ζᾶ τους με κριθᾶρι, τριφύλλι, κι εἶχαν ἀνοιχτοὺς λογαριασμούς.

Οἱ Χαντζήδες τοὺς ἔλεγαν, «λάτε, περᾶστε νὰ πιεῖτε, νὰ ξεκουραστεῖτε και νὰ πρ'οιθήτε», ὅταν ἔκανε κρύο...

Πολὲς φορές, ἀναγκάζονταν νὰ ξεφορτώνουν και νὰ διανυκτερεύουν σ' αὐτά. Ἐκεῖ κομπόθιαζαν και ξόμπλιαζαν τὰ καμπαέτια και τὴν ἐπικαιρότητα τῆς ἐποχῆς τους, κερνιόντουσαν γύρω ἀπ' τὴ φωτιά ή τὴ σόμπα και μετὰ στρωματάδα στὰ σόλια κι ὕπνο.

Γιαστὰ σὲ ὅλους ἦταν τότε τὰ χάνια Λιόλιου, Σέλφας, Λόη, Βιλ-

βίσινα, Περιβόλια κ.ά.

Ἦραία και ἀξέχαστη εἰκόνα ἀποτελοῦσε τὸ κουβάλημα ἄχυρου σὲ βρυζόμια (δίχτυ γιὰ τ' ἄχυρο) ή κρασί σὲ ἀσκία (τομάρια ζῶων), στὰ γύρω κοντινὰ χωριά ή στοὺς συνοικισμοὺς τοῦ χωριοῦ μας (Παλιονέχωρο, Καλαθέικα). Ἐπίσης, με τὰ ζᾶ πήγαιναν τ' ἀλέσματα στοὺς νερόμυλους.

Σχετικὰ με τοὺς ἀγωγιάτες και τὰ ζᾶ τους, ἦταν τὸ καλλίγωμα (πετάλωμα) με τὰ πέταλα, τὰ καρφιά και τὰ καλλιγωσφύρια.

Τὸ καλλίγωμα ἀπαιτοῦσε, στὰ ζᾶ που κλώτσαγαν και δὲν στέκονταν καλὰ, εἰδικὴ μεταχείριση ἀνάμεσα σὲ στρόπινες κλπ.

Και κάτι τις ἀκόμα γιὰ τοὺς ἀγωγιάτες.

Ἐμεῖς οἱ Γυμνασιόπαιδες τότε εἶχαμε καλὲς σχέσεις με τοὺς χωριανούς ἀγωγιάτες, γιατί τὰ Χριστούγεννα, τὴ Λαμπρὴ και τὸν Ἰούλιο, πρὸ γυρίζουμε στὸ χωριὸ ἀπὸ τὸν Ἐπαχτο, τὸ Ἀγρίνιο, ή τὸ Κεφαλόβρυσο, τοὺς εἶχαμε συνοδεῖα (παρέα) στὸ δρόμο και μᾶς κρέμαγαν τὸ σκαούλι με τὰ πραγματάκια μας πιασκάπουλα. Οἱ τελευταῖοι ἀντιπρόσωποι ἀγωγιάτες ἦταν οἱ Μπάμπια - Γιώργος, Μπάμπια - Κώστας, Μπάμπια - Γιάννης, Μπάμπια - Νίκος, Μπάμπια - Ἀποστόλης κ.ά.

Νὰ μερικὲς λαϊκὲς παροιμίες, σχετικὲς με ἀγωγιάτες:

«Τ' ἀγῶγι ξυπνάει τὸν ἀγωγιάτη».

«Εἶχαμε μόνο μιὰ μεριά, τώρα ἔγινε φόρτωμα».

«Ὅταν κεντῆσει ή μυῖγα, τὸ γ' μᾶρι τὸ διαβαίνει τὸ μπ' λάρι.»

«Χαμηλοφόρτωνε και ψηλοτραγούδα».

Οἱ μεγαλύτεροι κουβαλᾶνε αὐτὰ σὰν ἀναμνήσεις, ἐνῶ οἱ νεώτεροι, που δὲ γεύτηκαν τὴ ζωὴ αὐτὴ, τὰ νομίζουν σὰν παραμύθια.

Ἡ πρόοδος φυσικὰ νίκησε τὴν παράδοση και στὸ σημεῖο αὐτὸ.

Ἐποχὴ αὐτοκινήτων, διαστημολογίων, και ἡλιγγιδῶδους ταχύτητας. Ποιὸς κάνει λόγο σήμερα γιὰ μουλαρομεταφορῆς, αὐτὲς ἀνήκουν πλέον στὸ παρελθόν. Τὸ παρόν, τιμητικὸ ἀφιέρωμα στοὺς ἀγωγιάτες τοῦ χωριοῦ μας, δὲν ἐξαντλεῖ τὸ θέμα και γι' αὐτὸ ὑπάρχουν περιθώρια γιὰ συμπλήρωση και ἀνάπτυξη ἀπὸ ὅποιον ἄλλον θέλει με περισσότερα στοιχεῖα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ

Ὅπως πληροφοροῦμαστε ἀπὸ τὸ χωριό, ή ἐπίστρωση με τσιμέντο τοῦ δρόμου ἀπὸ τὴν πλατεῖα ὡς τὴ βρύση τοῦ Κατσού νη ἔχει ὀλοκληρωθεῖ.

Τοὺς τεχνίτες τοῦ Χωριοῦ μας, που δούλεψαν με ὄρεξη και κέφι γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἔργου, τοὺς ευχαριστοῦμε πολὺ.

Καθυστερημένα πήραμε τὴν συνεργασία τῆς δ. Κων. Μπαζιώ νη και δὲν μπορέσαμε νὰ τὴ δημοσιεύσουμε σ' αὐτὸ τὸ φύλλο τοῦ «ΝΕΧΩΡΙΤΗ».

«Ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ», τοῦ ἀείμνηστου Παπαχρήστου Μέρμηγκα θὰ συνεχιστεῖ στὸ ἐπόμενο φύλλο τοῦ δελτίου μας.

Μούγια Μαρία	20
Δήμου Βασίλειος	20
Πανάγος Γεώργ. Π.	50
Μπαλαφούτας Θεόδωρος	20
Κατσαούνη Βασιλικὴ Γεωρ.	20
Μαργάλα Εἰρήνη Ἰω.	20
Πανάγος Ἀθανάσιος Π.	20
Πανάγος Νικόλαος Π.	20
Καλαθὰς Ἰωάν. Νικ.	10
Συρσίρης Χρ. Γ. (Μάρκα Γερμανίας)	200
Φούρλας Κων. (Φράγκα Γαλλίας)	200
Καλαθὰς Νικόλαος Θ.	2.000
Γιαννάκου Ντούλα Δ.	800
Σπανὸς Ἰωάν. Ν.	2.000
Γιάνναρης Γεώρ. Απ.	5.000
Μάλλιος Ἰωάν. Νικ.	5.000
Μαργάλας Δημήτρ. Αντ.	2.000
Καλαθὰς Βασίλ. Ι.	2.000
Πατερέκας Θεόδ. Νικ.	3.000
Πατερέκας Δημήτρ. Νικ.	2.000
Ντούζος Γρηγ. Γε.	2.000
Κολοκύθα Εἰρήνη	1.000
Λιάζης Κων)νος	1.000
Λιάζης Νικόλ. Κων.	1.000
Παλαιομήτρος Ἰωάννης	1.000
Κουτσόκωστα Εὐαγγελ.	2.000
Σημ.: Ὁ Σύλλογός μας εἰσέπραξε ἀκόμη 3.000 δρχ., ποσὸ που προέκυψε ἀπ' τὴν ἀνατίμηση τοῦ δολλαρίου.	

ΣΤΟΝ Α.Ι. - ΣΙΜΙΟ

Έκαμε λάθος στην ημερομηνία, φαίνεται, ο καιρός και τη γλυτώσαμε φέτος τη βροχή. Δεν έξηγείται κι αλλιώς, γιατί την επόμενη της έκδρομής (30 Μαΐου), «χάλασε ο Θεός τον κόσμο».

Αλήθεια, πολύ μάς κυνηγάει η βροχή!

Αφού ένας χωριανός μας έλεγε χαρακτηριστικά:

— Θέλετε βροχή, σέ καιρό άνομβρίας; Δε χρειάζονται λιτανείες και παρακλήσεις. Άς προγραμματίσει ο Σύλλογος μια έκδρομή, και να δείς για πότε βρέχει.

Όπως και αν έχει το πράγμα, κάναμε μια ωραία, «στεγνή» έκδρομή! Η συμμετοχή των συγχωριανών μας ήταν ικανοποιητική, αν σκεφτεί κανείς, ότι την εποχή αυτή γίνονται οι γραπτές εξετάσεις στα Λύκεια.

Δύο μεγάλα πούλμαν, 52 θέσεων το καθένα, ασφυκτικά γεμάτα, ξεκίνησαν με τους έκδρομείς από στην πλατεία Κοτζιά πρώι πρωί, για τον Αϊ - Σιμίο Μεσολογγίου.

Η διαδρομή ήταν ευχάριστη κι όλοι ευδιάθετοι. Κάποια μαγική δύναμη μάς τραβούσε. Ήταν, φαίνεται, η έλξη του πατρικού τόπου, για τον οποίο τραβούσαμε.

Αυτό έγινε φανερό, σαν αντι-κρίσαμε από τις άκτες της πελοποννήσου τα δουνά της Ναυπακτίας.

Νοσταλγικά στρίψαμε όλοι κι άγναντεύαμε τις περήφανες κορφές τους.

Κάπου εκεί, πίσω από τις ατέλειωτες βουνοκορφές, ήταν το Χωριό μας. Δεν το βλέπαμε, το μαντεύαμε. Το πλάθαμε με τη φαντασία μας. Παίρναμε με τη ματιά μας το δρόμο, που άνηφοριζε δαντελωτός πάνω από το Μόρνο, τον συνεχίζαμε με τη φαντασία μας από τον Άνεμάκη, που σταματούσαν τα μάτια, ανάμεσα σε βουνοπλαγιές κι απόκρημνες χαράδρες και φτάναμε στο σύρραχο, που στέκει σά χελιδονοφωλιά. Νιώθαμε την ανάσα του να φτάνει με τον αγέρα, που κατηφόριζε από τις αγέρωχες αντικρινές κορφές.

Και σαν πατήσαμε στο Αντίριο, νιώσαμε κάποια ανατριχίλα. — Πατήσαμε τα Άγια χώματα, άστειεύτηκε κάποιος. Μά δεν ήταν άστειο...

Ήταν η ύποσυνείδητη πίστη του και πίστη μας. Ήταν το ξεχείλισμα της καρδιάς μας.

Άγια χώματα!.. Γιατί όχι;

Τ' άγιασε ο μόχθος, ο ιδρώτας για την επιβίωση και την προκοπή!

— Α! και να μπορούσαμε να στρίδαμε δεξιά, να παίρναμε το δρόμο, που βλέπαμε λίγο πιο πριν και να φτάναμε στο χωριό! μονολόγησε κάποιος.

— Μά για ποιο δρόμο μιλάς; Γι' αυτόν που γίνεται και όλο γίνεται εδώ και 60 χρόνια κι ακόμα βρίσκεται στο Λόη; Άς τραβήξουμε τώρα άριστερα και βλέπουμε γι' αργότερα...

Τα αυτόκινητα ξστρίψαν άριστερά, για Μεσολόγγι.

Τώρα περνάμε από γνώριμους τόπους, που άλλος λίγο, άλλος πολύ, σ' άλλους καιρούς και μ' άλλες συνθήκες διαδίδουμε.

Αναπολούσαμε τα μαύρα χρόνια της σκλαβιάς. Τότε που δίναμε, μικροί μεγάλοι, τον αγώνα της επιβίωσης.

Θυμόμαστε, πώς περνούσαμε σ'

αυτούς έδ ωτούς τόπους πεζοί και νηστικοί, ξυπόλητοι και φορτωμένοι. Φορτωμένοι πηγαίνοντας, φορτωμένοι γυρίζοντας. Φορτωμένοι ξυλεία από το Χωριό προς το Μποχώρι κι από το Μποχώρι στο χωριό «σάδεμα».

Τ' αναπολούσαμε τώρα καθιστοί άναπαυτικά στις θέσεις μας και νιώθαμε περήφανοι, που κατορθώσαμε να ζήσουμε σ' εκείνους τους δύσκολους καιρούς, για να μπορούμε τώρα να περνάμε κι εμείς και τα παιδιά μας στα πολυτελή πούλμαν και να τραγουδάμε ξένοιαστοι, ακολουθώντας το φιδωτό δρόμο του Εύηνου:

«Σαν πήρα ένα κατήφορο στην άκρη το ποτάμι».

Κι όλα τα περασμένα, μάς φαίνονται σαν παραμύθι, σαν ένας κακός εφιάλτης.

Μ' αυτές τις άναμνήσεις και τα συναισθήματα φτάνουμε στον Αϊ Σιμίο. Ωραία τοποθεσία. (Κρίμα που δένδιατρειται καθαρή).

Τα αιώναδία πλατάνια χαρίζουν ίσκιο και δροσιά στην όμορφη λαγκαδιά. Νά κι οι χωριανοί μας από το Άγρίνιο, το Μεσολόγγι, το Χωριό, που έφτασαν πρώτοι, μάς υποδέχονται.

Χαρές, φιλία, άγκαλιές.

— Περάστε να σάς κεράσουμε...

Ήταν οι φιλόξενοι Μεσολογγίτες (Μαρούδας Εύαγ., Τσώκος Βασ., Τέλλιος Άθαν.), που είχαν στήσει εκεί κάτω από τα πλατάνια, μια φιλόξενη γωνιά να μάς υποδεχτούν και να μάς φιλέψουν σά να πηγαίναμε στο σπίτι τους. Και νά, πάνω στο τσιμέντινο τραπέζι των «άρματωμένων», τα ποτήρια με το τσίπουρο και οι πικάντικοι μεζέδες.

Σε κάποια άλλη άκρη είχε την ψησταριά τους και τα χέλια τσιτσιρίζαν πάνω στα κάρβουνα, και τα πιάτα με τους ξεροψημένους μεζέδες πήγαιναν κι έρχονταν.

Ήπιαμε στην υγεία τους κι ήπιανε στη δική μας.

Έφτασε μεσημέρι.

Στρώσαμε τραπέζι κι άπλώσαμε τα φαγητά.

Τί ήθελες και δεν έδρισκες!

Άπ' όλα τα αγαθά!

Κι «έρρευσε» το κοκκινέλι άφθονο!

Και κάποιες ταμουζάνες, που έφτασαν από το χωριό, πήγαιναν από «ταύλα» σε «ταύλα», από παρέα σε παρέα. Κι εύφράνηκαν οι καρδιές των έκδρομείων.

Από νωρίς παρατηρήθηκε κάποια ζωηρή κίνηση τσιγκάνων. Οι άμύητοι, νόμισαν, ότι εκεί κοντά δρίσκεται κάποιος καταυλισμός τους και ήρθαν να ξεμεσημεριάσουν.

Λάθος άσυγχώρητο, γιατί πρώτον, οι γυφταίοι δεν ξεμεσημεριάζουν ποτέ σε ίσκιο, και δεύτερο και σπαυδαίωτερο, οι άνθρωποι έδειχναν από ώρες μακριά πώς ήταν καλλιτέχνες. Και το άπόδειξαν την κατάλληλη στιγμή. Όταν νόμισαν πώς «ήρθε το πλήρωμα του χρόνου», έβγαλαν τα σύνεργά τους και αντιβούϊξαν οι λαγκαδιές του Αϊ-Σιμιού από τους ήχους του «Σελήμ Μπέη», της «Ιτιάς», της «Καραγκούνας»...

Οι καρδιές άναγάλλισαν και ο χορός έγινε τρεις δίπλες.

Τους κάναμε «κακά ψυχρά» βέβαια με τα χιλιάδικα, που έπαιζαν βροχή, μά δεν πειράζει. Έ-

κείνο που έχει σημασία, είναι ότι γλεντήσαμε με την καρδιά μας!

Και πράγματι, έδωσαν κάποια ξεχωριστή εύθυμία κι ευχαρίστηση. Το κλαρίνο, έστω κι αν παίζεται από δεύτερης ή και τρίτης ακόμα διαλογής καλλιτέχνες, έχει την ικανότητα να ξεσηκώνει, να ενθουσιάζει, να μερακλώνει.

Έτσι έγινε και στον Αϊ-Σιμίο...

Μπορεί να μην ήταν οι κακόμοιροι οι γυφταίοι, οι «Παγκανί-νι» του όργανου, πέτυχαν όμως να μάς μερακλώσουν και να μάς διασκεδάσουν, κι αυτό μετράει.

Το γλέντι κράτησε με άμείωτο κέφι μέχρι τις 4 το άπόγευμα, που μπήκαμε στα πούλμαν για την επιστροφή.

Αποχαιρετήσαμε τους χωριανούς, που έφευγαν για το χωριό, το Άγρίνιο, τα Γιάννενα, την Πάτρα, και δώσαμε ραντεβού για την έκδρομή του '84.

Αποχαιρετήσαμε και τους Μεσολογγίτες και τους ευχαριστήσαμε για τη φιλοξενία τους.

Και μην παραξενευτούν, αν του χρόνου μάς ξαναδούν στον Αϊ-Σιμίο... Θα φταίει η άγάπη τους και τα έκλεκτα μεζεδάκια τους.

π. μ.

ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ ΠΟΛΥΦΑΜΕΛΙΤΕΣ

«Μι γιούς, μι δυχατέρης να (χαρήτι!»)

Τον καιρό του Μεσοπολέμου κι ως τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, μέσα στις 190 φαμελιές του Νεχωριού, πολλοί οι Νεχωρίτες Πομφαμελίτες, κάμποσοι και οι πολυφαμελίτες.

Άς θυμηθούμε, τι μιητικα, τους πολυφαμελίτες:

Άλπογιάννης Γεώργιος	6
Ζάχος Ιωάννης	7
Κακατσίδας Κωνσταντίνος	6
Καλαθάς Ιωάννης	8
Καλαθάς Θεόδωρος	6
Καλαθάς Μιχαήλ	9
Καλαθάς Μ. Νικόλαος	6
Κανέλλος Αντώνιος	7
Καραγιάννης Νικόλαος	6
Καρανδρίκας Νικόλαος	10
Κοπάνης Ιωάννης	11
Λαζοδήμος Γεώργιος	6
Λειβαδίτης Άθανάσιος	7
Μάλλιος Άθανάσιος	8
Μάλλιος Θωμάς	6
Μάλλιος Χρ. Ιωάννης	8
Μαρούδας Απόστολος	6
Μαργάλας Ιάωννης	6
Μαστροκόστας Γεώργιος	8
Μπούρας Χρίστος	6
Ντζαχρίστος Έλευθέριος	6
Πανάγος Περικλής	6
Παπακώστας Δημήτριος	6
Πετράκης Ιωάννης	6
Πλάκας Γεώργιος	8
Πλάκας Εύθυμιος	8
Τσιτζέλης Γεώργιος	6
Τσιτσιμπέλης Νικόλαος	6
Φούρλας Βασίλειος	6
Χαρμαντζής Εύαγγελος	6

(Τα στοιχεία παρμένα από τα Δημοτολόγια της Κοινότητας, η άλλες πληροφορίες. Οι φαμελιές αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά. Οι άριθμοί άναφέρονται στα παιδιά - κορίτσια που έζησαν και ήλικοιώθηκαν).

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΛΗΣΤΟΚΡΑΤΙΑ

Νεχωρίτες στα Μεταβατικά Άποσπάσματα

● Συνέχεια από την 1η σελίδα

Άριθ. 140

Η Ύπομοιραρχία Ναυπακτίας

Προς την Μοιρχίαν Αίτωλίας

Είς Μεσολόγγιον

Καθυποβάλλω την παρούσαν, με τα του έσοκλειστου καταλόγου, ύπ' όφιν της Β. ταύτης Μοιραρχίας, όπως ευαρεστομένη ενεργή σι ό,τι περι τούτου εγκρίνη.

Έν Ναυπάκτω τη 16 Φεβρ. 1845

Άθανάσιος Δημητρίου

Ένομοτάρχης

Διά το άκριβές της άντιγραφής

Άν Άθήναις την 24 Φεβρ. 1845

Τ.Σ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ

(ύπογραφή δυσανάγνωστος)

«Ο έσοκλειστος κατάλογος περιέχει όνόματα ένένα Χωμοριτών, που είχαν άρνηθή να παραχωρήσουν καταλύματα στον Όδηγό και στους άντρες του Άποσπάσματος».

Ο άνθυπολοχαγός Όδηγός είναι ο γνωστός μας Νεχωρίτης Χρίστος Σκεπαρνιας, άγωνιστής του Εικοσιένα και «καπετάνιος» επί Όθωνα. Βρίσκεται ακόμη το τάσι του καπετάνιου (τό χει ο διαγγωνός του Άντώνης Σκεπαρνιας). Στην έξωτερική επιφάνεια ίσορημένα: ρολόι, βασιλικός θυρεός, πουλί, Όλγα, Γεώργιος Α', δικέφαλος άϊτός όμολογία του 1833), Νεχωρίτης κι αυτός, είναι ο γενάρχης των Σπαναίων. Ο λόγος ο στοματικός λέει:

«Τό Εικοσιένα πολέμησε κι ο Μήτρος ο Σπανός. Παπανίκος λέγεται, τον έβγαλαν Σπανό για» ήταν σπανός —σπανάς, αλλά τό λεγε ή περδικούλα του. Κάποτε, λέει, τράβηξε τό γιαταγάκι του και στρώνει στο κοντό έναν τουρκο καθάλαρη). Έδω να τον πιάσει, εκεί να τον φτάσει, τρώει μιά πιασγουριστή κουμπουριά από τό ντελή. Τό βολύμι τον πήρε ξώπετσα στην κοιλιά (κι ήταν ή κοιλιά του σουφρωμένη). Άλλά κι ο ντελής είδε κι έπαθε να γλυτώσει από του Σπανού τό γιαταγάκι».

Η άναφορά του Σκεπαρνια μάς θυμίζει κάποιοπαλιό άνέκδοτο:

«Χωροφύλακας πήγε κατάλυμα σε σπίτι χωριανό. Η νοικοκυρά, στριμμένη κι άναποδιασμένη γερόντισσα, του πέταξε όξω τό τουφέκι, τον έλωσε πατόκορφα, τον έδιωξε κακήν κακώς.

Ο χωροφύλακας κατάλυσε σ' άλλο σπίτι, άλλ' έκαμε και την... καθαρευουσιάνικη άναφορά του:

«Περί έξωπετάξεως όπλου, χέσεως και φραγώσεως ύποφαινομένου εις έτερον οίκον».

2. Και τρίτος Νεχωρίτης, ο Μερμήγκας, έδρασε (και διακρίθηκε) επί Όθωνα στην καταδίωξη των ληστών. Χρίστος Μπακογιάννης ή Μπακογιαννόπουλος (και επί τό έλληνικώτερο: Ιωάννου) λέγεται. Τό Μερμήγκας ή Μέρμηγκας ήταν παραγωγίμι που έπισημοποιήθηκε ως έπώνυμο στους ά-

πογόνους του.

«Ο Μερμήγκας, λέει, κάτι λογώφφερε με τη γυναίκα του, την Παπαχριστοπαναγιού, και την είχε μισαφημένη. Μιά μέρα τό Άποσπασμά του έπεσε σε κλέφτικη χωσιά (ένεδρα) και ένα τι έλειψε ν' άφανιστεί. Σκοτωμένοι και λαβωμένοι όχι λίγοι. Δυό-τρία βόλια τρύπησαν του Μερμήγκα τό μαντύα, άλλο τον πήρε ξώπετσα. Έκει στον κίντυνο άπάνου, όρκίστηκε κι είπε:

— Άϊ ώρη Παναγιού, αν έχεις τύχη και γλυτώσω, θα 'ρθώ να σε σιάσω.

Γλύτωσε. Κι ό,τι είπε, τό καμε. Σύμμασε τη γυναίκα του κι έζησαν άγαπημένα και τιμημένα. Παιδιά τους ο Διάντζας, ο Καρλής κι ο Πεντελέος».

Σώζεται (στην οικόγένεια Παπαχρίστου) «Άγρυρός Σταυρός» και «Δίπλωμα» (με την ύπογραφή του Όθωνα):

Άριθ. 16294

Ο Θ Ω Ν

(Βασιλικός Θυρεός)

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άπενειμάμεν διά του άπό σης Δεκεμβρίου 1848 Ήμετέρου Διατάγματος εις τον τότε ένομοτάρχην της πεζής χωροφυλακής Χρήστον Ιωάννου, καθό συντελέσαντα εις την άποκατάστασιν της κοινής ήσυχίας και τάξεως, τον Άγρυρόν Σταυρόν των Ίπποτων του Ήμετέρου Βασιλικού Τάγματος του Σωτήρος, και τον διευθύνονεν προς αυτόν διά του παρόντος, όπως έχη και φέρη αυτόν κατά τό άπό σης Ιουνίου αωλγ (1843). Ήμετερον Διάταγμα.

Προς κύρωση τούτων εκδίδομεν τό παρόν ύπογεγραμμένον παρ' Ημών και προσυπογεγραμμένον παρ' του Ήμετέρου επί του Βασιλικού Οίκου και επί των Έξωτερικών Ύπουργού.

Έν Άθήναις την 19 Όκτωβρίου 1858 Όθων

Του Μερμήγκα ή παρασημοφορία φέρνει στο νού μας κι άλλο παλιό άνέκδοτο:

«Ένας Άποσπασματάρχης, δε δέχτηκε τον Σταυρό. «Έπιστρέφεται ο Τίμιος Σταυρός εις την άτιμον Κυβέρνησιν», είπε όργισμένος.

Οι παλιοκαλαμαράδες ατύονου, που ξεπάτωσε τη ληστοσυμορία, τώδωσαν τό παράσημο, τό γαλόνι τό πήρε ο άκαπνος άνώτερός του!

Ρωμάικες προκοπές».

Σημ.: Ένας άλλος Νεχωρίτης: χωροφύλακας, ο Γιάννης Λειβαδίτης, βρέθηκε στη ληστεία της Πέτρας (13 Ιουν. 1926), στο δημόσιο δρόμο Πρεβέζης - Ιωαννίνων, όταν οι διαβόητοι Ρεντζαίοι άρπαξαν τη χρηματοποστολή της Έθνικής Τραπέζης (15 εκατομμύρια), σκοτώνοντας 8 άτομα, υπαλλήλους, και άστυνομικούς. Ο μόνος ποιν' επέζησε, ήταν ο Λειβαδίτης.

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ